NN 108/2019 (8.11.2019.), Pravilnik o metodologiji Popisa poljoprivrede 2020.

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

2180

Na temelju odredbe članka 10. Zakona o Popisu poljoprivrede 2020. (»Narodne novine«, br. 63/19.), glavna ravnateljica Državnog zavoda za statistiku donosi

PRAVILNIK

O METODOLOGIJI POPISA POLJOPRIVREDE 2020.

PRVI DIO
OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se metodologija provedbe Popisa poljoprivrede 2020. (u daljnjem tekstu: Popis poljoprivrede) i metodologija Kontrolnog popisa poljoprivrede (u daljnjem tekstu: Kontrolni popis), sadržaj i izgled popisnih obrazaca te upute za popunjavanje, trajanje i sadržaj poduke za sudionike Popisa poljoprivrede, utvrđuje se obrazac Izjave o povjerljivosti, Upute za popisivače te ostala pitanja važna za provedbu Popisa poljoprivrede.

Članak 2.

(1) U ovom Pravilniku pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1) *Sudionici Popisa poljoprivrede* jesu popisivači, kontrolori, koordinatori, članovi popisnih povjerenstava i članovi popisnih centara.

2) *Popisni materijal i oprema* podrazumijevaju upute za popisivače, adresar obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, ovlaštenja za sudionike Popisa poljoprivrede, najavna pisma za obiteljska poljoprivredna gospodarstva i popisne obrasce te prijenosno računalo.

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju jednako značenje kao pojmovi koji se koriste u Zakonu o službenoj statistici (»Narodne novine«, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst) i u Zakonu o Popisu poljoprivrede 2020.

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednako i na muški i na ženski rod.

DIO DRUGI
OBAVJEŠTAVANJE STANOVNIŠTVA O POPISU POLJOPRIVREDE

Članak 4.

(1) Državni zavod za statistiku provodi informiranje javnosti o cilju, značenju i sadržaju Popisa poljoprivrede.

(2) Državni zavod za statistiku dužan je osmisliti komunikacijske strategije te provoditi kontinuiranu promociju putem sredstava javnog informiranja, neposredno prije početka Popisa poljoprivrede, kao i za vrijeme njegova trajanja.

(3) Povjerenstva za Popis poljoprivrede i popisni centri, uz suglasnost Državnog zavoda za statistiku, na području za koje su osnovani obavljaju promociju i pridonose tome da se što više obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava upozna s ciljem i važnosti Popisa poljoprivrede te zaštitom prikupljenih podataka.

(4) Pri provedbi promidžbe poseban naglasak mora biti na korištenju prikupljenih podataka isključivo za statističke svrhe te na prikupljanju podataka od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava isključivo putem osobnog intervjua.

DIO TREĆI
PODUKA SUDIONIKA POPISA POLJOPRIVREDE

Članak 5.

(1) Poduku sudionika Popisa poljoprivrede organizira i priprema Državni zavod za statistiku, a provodi se prema planu poduke koji sadržava teoretski dio i praktične primjere.

(2) Poduka sudionika traje četiri dana, a materijale za poduku pripremaju koordinatori u suradnji sa zaposlenicima Državnog zavoda za statistiku.

(3) Svi sudionici Popisa poljoprivrede dužni su prisustvovati poduci na kojoj će usvojiti dio metodologije Popisa poljoprivrede utvrđene u Prilogu 1. ovog Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(4) Sudionike se na poduci upoznaje s radom u sustavu CMS, načinom popunjavanja elektroničkog obrasca metodom osobnog intervjua uz pomoć prijenosnog računala (CAPI – Computer Assisted Personal Interview) te s prijenosom podataka.

Članak 6.

(1) Poduku koordinatora Popisa poljoprivrede provode članovi projektne skupine za koordinaciju aktivnosti na pripremi i provedbi Popisa poljoprivrede.

(2) Poduka koordinatora provodi se u Državnom zavodu za statistiku.

(3) Poduku članova popisnih povjerenstava i kontrolora provode koordinatori u županijskim centrima.

(4) Poduku kandidata za popisivače provode kontrolori, koji pripremaju materijale za poduku.

Članak 7.

(1) Nakon završene poduke svi kandidati za popisivače ispunjavaju završni test.

(2) Testove za popisivače ocjenjuje kontrolor.

(3) Kandidati s bolje riješenim testom uključuju se u Popis poljoprivrede, dok se kandidati s lošije riješenim testom ostavljaju u pričuvi.

(4) Upute o načinu rada popisivača utvrđene su u Prilogu 3. ovog Pravilnika i njegov su sastavni dio.

DIO ČETVRTI
OVLAŠTENJA ZA SUDIONIKE POPISA POLJOPRIVREDE

Članak 8.

(1) Svi sudionici Popisa poljoprivrede, ovisno o poslu koji obavljaju, moraju imati ovlaštenja koja im izdaje Državni zavod za statistiku, kako slijedi:

– obrazac PP-OVL-KOR – ovlaštenje za koordinatora

– obrazac PP-OVL-KON – ovlaštenje za kontrolora

– obrazac PP-OVL-POP – ovlaštenje za popisivača

– obrazac PP-OVL-SPP – ovlaštenje za člana povjerenstva

– obrazac PP-OVL-PC – ovlaštenje za člana popisnog centra.

(2) Sudionici Popisa poljoprivrede dužni su pri dolasku u obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo predočiti ovlaštenje iz stavka 1. ovog članka.

(3) Svi sudionici Popisa poljoprivrede koji imaju pristup prikupljenim podacima dužni su potpisati Izjavu o povjerljivosti iz Priloga 4. ovog Pravilnika koja je njegov sastavni dio.

DIO PETI
RASPODJELA POPISNOG MATERIJALA I OPREME

Članak 9.

(1) Raspodjelu popisnog materijala i opreme te njihovu dostavu u županiju odnosno Grad Zagreb organizira Državni zavod za statistiku.

(2) Državni zavod za statistiku dužan je popisnim povjerenstvima dostaviti popis potrebnih količina svih vrsta materijala za pojedinu županiju ukupno, kao i rezervu.

(3) Popisna povjerenstva dužna su osigurati dežurstva osoba ovlaštenih za prijam i istovar, odnosno unos materijala i opreme u prostor za skladištenje.

(4) Državni zavod za statistiku dužan je obavijestiti popisna povjerenstva o datumu dostave materijala i opreme najkasnije tri dana prije njegove dostave.

(5) Popisna povjerenstva preuzimaju i distribuiraju popisni materijal te opremu za popisivanje u skladu s planom distribucije po popisnim centrima.

DIO ŠESTI
PRIKUPLJANJE PODATAKA

Članak 10.

(1) Podatke za potrebe provedbe Popisa poljoprivrede prikupljaju popisivači na popisnom obrascu čiji su sadržaj, izgled te upute za popunjavanje utvrđeni u Prilogu 2. ovog Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(2) Kontrolor je dužan savjesno pregledati prikupljene podatke putem kontrolorske aplikacije prema zadanim logično-računskim kontrolama, ispraviti podatke u dogovoru s popisivačem te ih poslati putem CMS *managementa.*

DIO SEDMI
VRAĆANJE POPISNOG MATERIJALA I OPREME

Članak 11.

(1) Nakon završetka Popisa poljoprivrede sudionici Popisa poljoprivrede dužni su u popisne centre predati zaduženi popisni materijal i opremu.

(2) Popisna povjerenstva dužna su preuzeti popisni materijal i opremu iz popisnih centara.

(3) Zavod će od popisnih povjerenstava preuzeti popisni materijal i opremu najkasnije do 15. srpnja 2020.

DIO OSMI
KONTROLNI POPIS POLJOPRIVREDE

Članak 12.

(1) Nakon provedenog Popisa poljoprivrede Državni zavod za statistiku provodi Kontrolni popis na reprezentativnom uzorku za svaku županiju, odnosno Grad Zagreb, koji su izabrani metodom slučajnog uzorka.

(2) Kontrolni popis provodi se na popisnim obrascima i prema metodologiji Kontrolnog popisa koja je utvrđena u Prilogu 1. ovog Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(3) Državni zavod za statistiku odabire popisivače za potrebe Kontrolnog popisa iz redova kontrolora na Popisu poljoprivrede, provodi poduku kontrolora i raspoređuje ih na izabrane adrese.

(4) Popisna povjerenstva odgovorna su za rad popisivača Kontrolnog popisa i za naknadno prikupljanje popisnog materijala i opreme.

DIO DEVETI
ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 954-03/19-01/62
Urbroj: 555-12-02-19-1
Zagreb, 25. listopada 2019.

Glavna ravnateljica
Lidija Brković, v. r.

PRILOG 1.

METODOLOGIJA POPISA POLJOPRIVREDE I METODOLOGIJA KONTROLNOG POPISA POLJOPRIVREDE

1. METODOLOGIJA POPISA POLJOPRIVREDE

Popisom poljoprivrede prikupljaju se podaci o poljoprivrednom gospodarstvu koje je definirano kao tehnički i gospodarski samostalna jedinica koja ima jedinstvenu upravu i obavlja ekonomske djelatnosti u poljoprivredi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1893/2006 i Odlukom o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD-u 2007. (»Narodne novine«, br. 58/07. i 72/07.) koje pripadaju skupinama 01.1., 01.2., 01.3., 01.4., 01.5. ili održavanje poljoprivrednog zemljišta u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju skupine 01.6. na području Republike Hrvatske bilo kao glavne, bilo kao sporedne djelatnosti. U pogledu djelatnosti razreda 01.49. uključene su samo djelatnosti uzgoj i rasplod polu-udomaćenih ili drugih živih životinja (uz iznimku uzgoja insekata) i pčelarstvo i proizvodnja meda i pčelinjeg voska.

U skladu s obvezom iz članka 3. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2018/1091 da podaci koji se zahtijevaju Uredbom obuhvaćaju 98% ukupno korištene poljoprivredne površine (bez povrtnjaka) i 98% stočnih jedinica svake države članice Europske unije te u skladu s člankom 3. stavkom 4. kojim je omogućeno proširenje okvira državama članicama Europske unije u slučaju da okvir iz stavka 2. članka 3. ne čini 98% korištene poljoprivredne površine ni 98% stočnih jedinica tako da su definirani niži fizički pragovi od onih navedenih u Prilogu II. Uredbe (EU) br. 2018/1091. Integriranom statistikom na razini poljoprivrednih gospodarstava potrebno je obuhvatiti površine korištene za poljoprivrednu proizvodnju, uključujući zemljište kojim se koristi nekoliko poljoprivrednih gospodarstava zbog primjene zajedničkih prava.

Fizički pragovi za obiteljska poljoprivredna gospodarstva iz Priloga II. Uredbe (EU) br. 2018/1091 prikazani su u tablici 1.

Tablica 1.

Stavka	Prag
Korištena poljoprivredna površina	5 ha
Oranice i vrtovi	2 ha
Krumpir	0,5 ha
Svježe povrće i jagode	0,5 ha
Aromatično, ljekovito i začinsko bilje, cvijeće i ukrasno bilje, sjeme i sadnice, rasadnici[1)]	0,2 ha
Nasadi voćaka i bobičastog voća, nasadi orašastog voća, nasadi citrusa, drugi trajni nasadi osim rasadnika, vinograda i maslinika	0,3 ha
Vinogradi	0,1 ha
Maslinici	0,3 ha
Staklenici	100 m^2
Gljive iz uzgoja	100 m^2
Stoka	1,7 stočnih jedinica

[1)] Odnosi se samo na usjeve koji se uzgajaju na otvorenome, npr. u slučaju ljekovitog bilja koje se uzgaja pod staklom upotrebljava se prag za staklenike od 100 m^2.

Koeficijenti stočnih jedinica iz Priloga I. Uredbe (EU) br. 2018/1091 prikazani su u tablici 2.

Tablica 2.

Vrsta životinja	Obilježja životinja	Koeficijent
Goveda	mlada goveda do 1 godine	0,4
	goveda od 1 do 2 godine	0,7
	goveda starija od 2 godine, muška	1
	goveda starija od 2 godine, junice	0,8
	muzne krave	1
	nemuzne krave	0,8
Ovce i koze		0,1
Svinje	odojci, 20 kg	0,027
	svinje za rasplod, 50 i više kg	0,5
	ostale svinje	0,3
Perad	tovljeni pilići	0,007
	nesilice	0,014
	pure	0,03
	patke	0,01
	guske	0,02
	nojevi	0,35
	ostala perad (biserke i dr.)	0,001
Rasplodne ženke kunića		0,02

Zakonom o Popisu poljoprivrede 2020. (u daljnjem tekstu: Zakon) definirani su nacionalni pragovi i popisne jedinice s obzirom na to da su fizički pragovi na temelju Priloga II. Uredbe (EU) br. 2018/1091 preveliki za obuhvat od 98% korištene poljoprivredne površine i 98% stočnih jedinica.

Popisne jedinice jesu obiteljska poljoprivredna gospodarstva te poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata koji obavljaju poljoprivrednu proizvodnju, a razvrstani su drugdje (u daljnjem tekstu: poljoprivredna gospodarstva).

Podaci od poslovnih subjekata prikupljaju se, u pravilu, unosom podataka u popisni obrazac u elektroničkom obliku.

Prikupljanje podataka od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava provodi se metodom osobnog intervjua te unosom podataka u elektronički obrazac s pomoću prijenosnog računala.

Popisom poljoprivrede obuhvaćaju se poljoprivredna gospodarstva u Republici Hrvatskoj koja, prema najnovijim statističkim podacima, ispunjavaju sljedeće kriterije:

a) koriste najmanje 0,4 ha korištene poljoprivredne površine ili

b) koriste manje od 0,4 ha korištene poljoprivredne površine, ali:

• koriste najmanje 10 ara vinograda, voćnjaka i/ili maslinika

• uzgajaju najmanje 1 grlo krupne stoke

• uzgajaju 5 ovaca i/ili koza

• uzgajaju 100 komada peradi

• imaju bilo koji broj košnica pčela

• su tržišni proizvođači povrća, ljekovitog bilja, jagoda i uzgojenih gljiva te cvijeća i ukrasnog bilja.

Popisom poljoprivrede ne obuhvaćaju se poljoprivredna gospodarstva koja:

• imaju samo povrtnjake (bez tržišne aktivnosti)

• proizvode poljoprivredne proizvode samo za vlastite potrebe, bez tržišne aktivnosti (na primjer kućanstva s 10 komada peradi koja proizvode jaja i meso za obitelj).

Poljoprivredna djelatnost uključuje:

a) uzgoj biljnih proizvoda:

• uzgoj jednogodišnjih usjeva

• uzgoj višegodišnjih usjeva

• uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja

b) uzgoj stoke, peradi i ostalih životinja

c) mješovitu poljoprivrednu proizvodnju (uzgoj usjeva i stoke, peradi i ostalih životinja zajedno)

d) preradu grožđa u vino (pretežno) iz vlastitoga grožđa i maslina u ulje (pretežno) iz vlastitih maslina

e) održavanje vlastitih poljoprivrednih objekata i opreme, održavanje poljoprivrednih krajobraza

f) pomoćne aktivnosti u poljoprivredi i djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve usjeva (priprema zemljišta, sadnja, njega usjeva, žetva/berba, čišćenje, ljuštenje, dorada sjemenja za sjemenski materijal). Obuhvaćene su i djelatnosti povezane s uzgojem životinja, npr. hranidba, čišćenje objekata

g) održavanje poljoprivrednog zemljišta u dobrim poljoprivrednim i okolišnim uvjetima kako je definirano u članku 94. Uredbe (EU) br. 1306/2013 (NACE A01.61).

Poljoprivredna djelatnost ne uključuje:

a) preradu poljoprivrednih proizvoda, kupljenih i/ili proizvedenih na poljoprivrednom gospodarstvu

b) šumarstvo (uzgoj i iskorištavanje šuma)

c) ribarstvo (uzgoj i ulov ribe)

d) pružanje poljoprivrednih usluga drugima

e) uzgoj konja za sportske svrhe ako je sva krma kupljena.

Podaci koji se odnose na sudjelovanje gospodarstava u programu mjera potpore ruralnom razvoju potpuno se preuzimaju iz Evidencije povezane s određenim mjerama ruralnog razvoja.

Podaci iz Integriranoga administrativnoga i kontrolnog sustava (IAKS), Vinogradarskog registra Republike Hrvatske te baza podataka na temelju članka 117. Zakona (»Narodne novine«, br. 118/18.) služe kao kontrola podataka dobivenih istraživanjem.

Zakonom su utvrđene skupine podataka koje se prikupljaju za potrebe europske statistike na temelju Uredbe (EU) br. 2018/1091 koji su utvrđeni opisom varijabli u Prilogu I., Prilogu II. i Prilogu III. provedbene Uredbe Komisije (EU) br. 2018/1874 i za nacionalne potrebe.

Prilog I. sadržava opise varijabli osnovnih strukturnih podataka navedenih u Prilogu III. Uredbe (EU) br. 2018/1091:

1. Opće varijable

Opće varijable obuhvaćaju adresne podatke, lokaciju poljoprivrednoga gospodarstva, pravnu osobnost poljoprivrednoga gospodarstva, upravitelja poljoprivrednoga gospodarstva, način korištenja poljoprivrednog zemljišta i ekološki uzgoj.

2. Varijable zemljišta